

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Volitve v Srbiji.

(Izvirno poročilo.)

Belgrad, 31. julija.

Včeraj so bile zaključene ožje volitve in so imele ta rezultat: 5 radikalcev, 3 samostalnih in 2 nacionalca. Pri ožjih volitvah se torej zmagali stari radikali. Sedaj, ko je znan skupni rezultat volitev, lahko podamo sliko nove skupščine. Sestavljena bo iz 55 radikalcev, 14 nacionalcev, 4 naprednjakov, 3 liberalnih demokratov, 2 socialistov in enega poslanca kmečke stranke. Neznano je samo še izid volitev v mestu Prokuplju; ker pa tam ni vladnega kandidata, bo gotovo izvoljen opozicionalec. Vladnih je torej 80 poslancev, združena opozicija pa ima ravno toliko.

Prejšnjo skupščino so razpustili, da bi dali narodu priliko izreči s pomočjo tajnega, slobodnega glasovanja svojo sodbo o zelo važnem vprašanju, katera stranka je po njegovem mnenju najbolj sposobna, da vzame v roke krmilo vlade in se loti težkih državnih poslov. Namen razpuščenja skupščine je bil ta, da se sestavi vlada iz solidne večine, ki bi ustvarila v Srbiji zdrave in krepke politične razmere in omejila nezdravo tekmovanje ter nepotrebni boj tolikih strank. — Mnogo jih je bilo, ki so dobro vedeli, da nove volitve ne bodo znatno izpremenile sedanjega parlamentarnega položaja v Srbiji in so bili protivni razpustu zbornice. Ali njihovi nazorji niso prodrli. Tisti, ki so bili za nove volitve, so dejali, da ljudstvo lahko napravi veliko politično napako, da bo pa to storilo v svoje škodo; voditelji pa ne smejo računati na tak pogršek. Ta struja je zmagala, skupščino so razpustili. Odredili so nove volitve in sedaj so izvršene. Toda namesto boljšega položaja so te volitve povzročile zelo zmedeno in skrajno slabo parlamentarno situacijo.

Položaj je tako težak, da vse navdaja bojazen, samostalni pa so danes v tako neprijetnem položaju, da bi mnogi od njih bili radi ostali proti starim radikalcem v manjšini. Samostalni so zašli med vse stranke in največjo zagato. V nadi, da si bodo gotovo priborili absolutno večino, so strastno napadali radikale, tako da jim bo sedaj zelo težko, pozvati danes v pomoč tiste, ki so jih včeraj hudo razžalili. Edina nada samostalnih je sedaj ta, da morda pridobijo zase Savo Grujiča in z njim še 10 do 15 radikalnih poslancev. Razgovarjal sem se z nekaterimi uglednimi radikali in ti so me uverili, da je ta nada trhla in samostalni ne bodo uspeli. Ni izključeno, da se Grujič sam pridruži samostalnim, toda od radikalcev ne bo sledil nobeden. Ako samostalni uvidijo, da je brez koristi hoteti z glave skozi zid, pa sami ne bodo mogli vzdržati silnih udarcev močne opozicije, bodo mogli radikale, ki so jim najbližji, upravitelji za pomoč. Če ne se bodo morale razpisati nove volitve.

Taka kompromisna večina bi lahko uspešno vladala, ker so si njene sestavine precej slične. Z nacionalisti se samostalni ne morejo združiti, ker se je vodja nacionalcev, Ribarac, v svojem političnem delovanju zelo kompromitiral. Zveza med naprednjaki, ki so pravzaprav konservativni, in radikalnimi demokrati, kakršni so samostalni, tudi ni mogoča. Liberalna demokracija (liberalci) ima samo tri poslance, ostale stranke tudi nimajo več kot enega do tri poslance, torej samostalnim ne preostane družega, kot združiti se z radikali. Mnogi ne verujejo, da bi radikali pristali na to, da stopijo zopet v zvezo s samostalnimi, ki so že večkrat radikale izigrali, pa tako zšli v tako zmeden položaj. Jaz pa sem uverjen, da se bo zveza posrečila, to pa zato, ker ni verjetno, da bodo stari radikali v svoji opoziciji do samostalne vlade šli tako daleč, da bodo zadajali težke udarce živlenskimi in resom Srbije. Sicer je gotovo, da bodo izvoljeni radikali izpočetka

mladim radikalcem (samostalnim) nasprotovali in jim vračali vse udarce, toda ti stari in izkušeni politiki imajo toliko rodoljubja, da ne bodo svoje strankarske koristi cenili višje kot obče blagostanje kraljestva. To tem bolj, ker je bilo na Srbskem že dovolj notranjih kriz, ki so Srbijo spravile v težak položaj. Izživljati vedno nove boje bi značilo tirati zemljo nalašč do propada, ljudstvo pa v bedo in nesrečo.

Uprav veliko zlo je, da volitve skupščino niso preustrojile in ustvarile kako močno večino, toda to zlo treba odpraviti ali vsaj omejiti s tem, da se radikalne stranke uklonijo, ena drugi pametno in trezno popuščajo in pozabijo na nasprotstva, ki so nastala med njima. V skupščini ne sme biti več igranja in izigravanja ene stranke proti drugi, da se ne zlorablja s težavo pridobljenih parlamentarnih pravic in ustavnih sredstev. Vse narodove sile se morajo združiti in uporabljati v to, da se kraljestvo povzdigne v kulturnem in gospodarskem oziru ter reši Srbijo iz njenega položaja, ki gotovo ni lahek. Vsaka stranka, ki bi ovirala redno delo zbornice, bi povzročila nove krize v državi, ki še starih bojev ni docela prebolela in bi izžvala srd ljudstva. Permanentnih kriz mora biti konec. Vsaka kriza s svojimi posledicami zadržuje napredovanje in ustavlja pravilno delovanje državnega ustroja. Doslej je povzročilo v Srbiji vsako malenkostno in ničevno vprašanje krize, ki bi se morale pojavljati le ob velikih vprašanjih. Razmere v Srbiji so take, da treba resno prevdarjati, kaj storiti in pripravi se na vsako eventualnost. Zapirati oči pred temi dejstvi in tešiti se z varljivimi pričakovanji, bi lahko postalo pogubeno, kajti tla, na katerih stojimo, so podobna vulkanu, ki skoro zna izbruhniti.

Sedanja skupščina ima veliko večjo in važnejšo nalogo, kot prejšnje, ker mora rešiti mnogo perečih vprašanj, ki se tičejo uvrstitja Srbije. Če bi se poslanci v sedanjih skupščini ne zavedali te velike naloge, bi pokazali, da so plitvi, ne razumevajo resnosti položaja, duha časa in bi povzročili zle posledice za narodovo bodočnost. Prvo vprašanje, ki stopa pred zbornico, je vprašanje o posojilu. Stvar je pereča in se brez občutne škode ne more odložiti. Armado je treba oborožiti z modernim orožjem, ker to sedaj delajo po celem Balkanu pri vseh naših sosedih. Denarja ni in zato je treba to vprašanje rešiti tako, da bo čimprej vse urejeno in državi v korist. Razun posojila in oboroženja armade je na dnevnem redu sklepanje novih trgovinskih pogodb z Avstrijo, Bolgarijo, Turško in Črnogoro ter zgradbe novih železnic. Ta vprašanja so tako važna in poleg tega tako pereča, da jih je treba rešiti hitro in brez omahovanja. Kdor bi delal drugače, bi se pregrešil nad bodočnostjo kraljevine. Če Srbi ne oborožijo o pravem času svoje armade, si nastavijo sami nož pod grlo, poslanci pa, ki bi se pri tem vprašanju ne združili, bi hoteli šli na to, da Srbijo najdejo neizogibni dogodki na Balkanu popolnoma nepripravljeni. Ravnotako so prepotrebne nove prometne zveze. Razvoj države nujno in brezpogojno zahteva od upraviteljev in zastopnikov Srbije, da precej začne z grajenjem novih projektiranih železnic, ki bodo za trgovino in ves obrt ogromne koristi, ki se sedaj še ne da primerno oceniti. Trgovinski interesi so za Srbijo usodne važnosti. Z njimi ni moč odlasati, ker bi to povzročilo veliko škodo državi, ki ekonomsko itak ni krepka.

Take ogromne naloge ne more rešiti slaba vlada, ki ji nasprotuje jaka opozicija. Zato je potrebno in neizogibno, da se ustvari koalicijska obeh močnih radikalnih strank, ki bodo mogle voditi državne posle, kakor zahteva korist narodova

To mora biti iskrena želja vseh prijateljev Srbije. Mi, ki smo iskreni prijatelji srbskega naroda, se bomo radovali, a ko

se izpolni ta domoljubna želja, ki je mi prvi izražamo, in ako bomo čimprej v stanu, pozdravljati novo koalicijsko. Ponavljamo: Edini srečni izhod iz te mučne in težke situacije, ki so jo ustvarile nove volitve, je ta, da se brez eksperimentiranja, ki nikoli Srbiji ni koristilo, spojita oboje radikalni stranki in ustvarita pretežno in silno večino 136 glasov proti 24. Eksperimentiranje pa nikoli ne bo pripeljalo do srečnih rezultatov, ker se s tem trati dragocen čas in izzeve nova nesporazumljenja, usodna za Srbijo, njene stališče in njen razvoj. Če se pa izpolni želja vseh pravih rodoljubov, tedaj šele bo Srbija jela živeti — srečnejše življenje, kot doslej.

Rusko-japonska vojska.

Položaj na bojišču.

Olginjskij poročal „Novemu Vremenu“ iz Hersua na cesti proti Kirinu: 1. Del japonske armade se zbira na vzhodu z namenom, da prodira potem proti Kirinu in Ninguti. 2. Dežuje silno, kar v zvezi z vročino neugodno vpliva na zdravstveno stanje; množe se želodčne bolezni in legar, ki pa vendar doslej še ni epidemičen. 3. V armadi raste zanimanje za dogodke v notranji Rusiji. 4. Glasi se, da brzojavna zveza ni pretrgana le s Sahalinom, ampak tudi z Nikolajevskim. Vsekakor so se v okolici zadnjega in v zalivu Castries izkrcali manjši oddelki, manjši ko en bataljon. To pa se je zgodilo najbrže vsled tega, da Japonci lahko rečejo, da so zasedli tudi en del našega ozemlja. 5. Pobegli Kitajci se vračajo na svoje domove. Iznova trde, da se pojavlja med prebivalstvom Mukdena in Ljaojana kuga.

Kaj Japonci nameravajo.

Dunaj, 1. avg. General Linevič je poročal o prodiranju ruskih lovcev proti prelazu Vusalong. Vusalong pa je od Tumena oddaljen 60 km, kar prča, da Japonci še niso prišli blizu ruskih postojank ob tej reki in da Rusi stoji še vedno, saj nekaj oddelkov, ob južnem bregu. Prelaz Vusalong pa so Japonci, ki so ondi v premoči, že zasedli. To sumljivo počasno prodiranje Japoncev v severni Koreji pomeni, da japonski general Hasegava sploh ne misli resno na napad tumorskih postojank, ampak hoče spolniti važnejšo nalogo, zasedel bo namreč vse prelaze južno od Tumena. Potem pa bo svoje čete peljal proti Kirinu, vodeč jih od reke Jalu na korejski meji v dolino Sungari. Tam bi zadel skupaj z levim ruskim krilom in ga lahko obkolil, če se Linevič ne umakne. Močen japonski oddelek pa bi ostal ob Tumenu in ondote Ruse prisilil, da bi ne mogli Lineviču na pomoč. Japonci ob Tumenu in Vladivostoku sploh samo demonstrirajo, da Ruse premotijo in potisnejo svoje kolone v Sungaridolino.

Mirovno vprašanje.

Berolin, 2. avgusta. „Lokalanzeiger“ poroča iz New Yorka: Program za vsprejem mirovnega poslanstva je določen. Ruski pooblaščenca bodo imeli prvo mesto. Ameriške Zvezne države bo pri konferenci zastopal tretji državni tajnik Peirce, ki seveda ne bo imel ne posvetovalnega ne odločujočega glasu.

Bojeviti oar.

London, 2. avgusta. „Times“ poročajo iz Peterburga, da je car, odgovarjajoč neki udanostni izjavi iz Kabarovka, dejal, da se mora vojska nadaljevati, dokler sovražnik ne bo do celia uničen. Predvsem se ne sme odstopiti pred zemlje ali plačati odškodnine.

Okrog Vladivostoka.

Peterburški brzojavni urad poroča iz Vladivostoka: Kitajci se vozijo v čolnih proti Slavjanki, odkoder gredo peš po kitajski poti proti Tjencinu-Cifu. Že en mesec se Hunhuzi tu živahno gibljejo. Sredi

julija je 6 Hunhuzov ustavilo čoln s 70 Kitajci in 1 Rusom. Najprvo so Hunhuzi ubili Rusa, potem 10 Kitajcev, oropali druge ter zbežali. Mimo pa je priplula ena torpedovka, ki je izvedela, kaj se je zgodilo, ter jela zasledovati Hunhuzi, ki jih je vjela in priplavila v trdnjavo. Poveljnik trdnjave je razglasil nove ukaze v varstvo prebivalstva za slučaj bombardementa ter požara, ki bi v takem slučaju lahko nastal. Prebivalstvo, ki je zmožno za delo, je dolžno sodelovati pri brambi in mesto je v ta namen razdeljeno v distrikte.

Proti pijancem v ruski armadi.

Peterburg, 2. avgusta. „Novosti“ poročajo, da je generalni štab pozval upravitelje vojnih okrožij, da odslej odpustijo precej iz službe vse častnike, ki so neozdravljivi alkoholiki, ozdravljive pijance naj pa zaradi upijanja kaznujejo z najstrožjimi disciplinarnimi kazni. Alkoholike med podčastniki se ima izročiti vojnemu sodišču.

Položaj na Sahalinu.

Peterburg, 2. avgusta. Peterburško poštino in brzojavno ravateljstvo javlja, da so na Sahalinu nehali poslovati vsi poštni in brzojavni uradi.

Ruski vzhodnoazijski podkralj.

Peterburg, 1. avgusta. Car baje namerava imenovati za Mandžurijo podkralja, dasi mu je Witte to odsvetoval, ker bo Japonce ozlovoljilo in preprečilo sklep miru. Za podkralja hoče imenovati generala Subotiča, sina rajnega hrvaškega poslanca.

Kaj je Steselj vse zakrivil.

Peterburg, 2. avgusta. Vojni poročevalec Noskin objavlja stvari, ki zelo kompromitirajo Steslja. Steselj je dopustil, da so portarturski trgovci iz mesta izvažali prepotrebna živila in jih strašno drago prodajali ruski severni armadi. Ko so se pojavili Japonci, je Steselj izgubil ves pogum. Castnikiniso niti poznali poto v do obrežnih baterij. Šele ko je prišel Kondrantenko, se je položaj izboljšal. Mesto da bi Steselj utrjeval znanje trdnjave, je utrjeval staro mesto, kar je bilo brez pomena, carju pa je poročal o velikih uspehih.

Govorice o bitki.

Peterburg, 1. avgusta. „Listok“ poroča iz Harbina, da so tam razširjene vesti o veliki bitki na prednjih črtah. Japonci imajo baje velike izgube.

Svobodomiselna blaznost.

Pred tridesetimi leti je francoska zborbica sklenila zgraditi na najvišji točki Pariza, na Montmartru, cerkev srcu Jezusovemu. Sedaj pa je sklenil pariški mestni svet, postaviti tik pred glavnimi vrati cerkve spomenik nekemu vitezu de la Barre. Ta mož je neznan osebica v zgodovini, leta 1766. so ga kaznovali, ker ni hotel pozdraviti mimoidoče procesije. Zato ga bodo sedaj ovekovečili. „Svobodomiselci“ se bodo pač sami zadušili v svoji fanatičnosti.

Kriza na Ogrskem.

„Magyar Nemzet“ poroča, da niso bile resnične vesti o jesenskem sestanku našega cesarja z nemškim vladarjem, na katerem bi se bila razgovarjala o krizi na Ogrskem. Načelnik nove stranke, Banffy, obišče danes grega Julija Andrassyja na njegovem posestvu, pri katerem sta že grof Hadik in Ignacij Daranyi. V Budimpešti sodijo, da se bodo posvetovali o združitvi strank, ki se strinjajo z načeli nagodbe iz leta 1867. Košutovi pristaši so nejevoljni na Banffyja, ker se boje, da bo škodoval združeni opoziciji.

Liberalni poslanec Semsey je povabil včeraj na zaupno posvetovanje v Budimpešto 36 liberalnih poslancev, od katerih se jih je udeležilo posvetovanja 24. Posvetova-

nje je bilo tajno. Razgovarjali so se o strankarski konferenci, pri kateri bi sklepali, kako naj postopa stranka, da se reši kriza. Baje so tudi sklepali, naj poslanci izstopijo korporativno iz liberalne stranke in ustanove posebno stranko, ki bi sodelovala z združenjo opozicijo za rešitev krize, ne da bi se ji pridružila. Izvolili so odbor, ki bo obvestil vse člane liberalne stranke o večerajšnjih sklepih in jim naznanil, da se vrši 17. avgusta shod vseh liberalnih poslancev, ki bo sklepal o rešitvi krize na podlagi načel iz leta 1867. Če se na skupnem shodu ne potrdijo včeraj odobreni sklepi, nameravajo liberalni poslanci, ki so se udeležili včerajšnjega posvetovanja, izstopiti iz stranke. Na nameravanem shodu bo predsedoval bivši trgovinski minister Hieronymi, ki bo tudi načelnik nove srednje stranke.

Baron Fejervary se povrne 15. avgusta iz Karlovih varov. Dne 18. avgusta, na vladarjev rojstni dan, priredi Fejervary slavnostno pojedino, h kateri je povabljenih mnogo poslancev in magnatov.

Hvala avstrijske armade.

O avstrijski armadi piše v polemiki z berlinsko „Staatsbürgerzeitung“ kolinska „Kölnische Volkszeitung“: „Vemo zanesljivo, da v merodajnih berlinskih vojaških krogih prištevajo avstro-ogrsko armado k najboljšim na svetu, le da je v primeri z armadami Francije, Nemčije in Rusije po številu premajhna.“

Maroko.

Španski politiki trdijo, da bo zborovala konferenca, ki se bo pečala z rešitvijo maroških spornih vprašanj v Madridu, kjer so tudi shranjeni spisi konference, ki se je vršila l. 1880. Konferenca se vrši meseca novembra.

Francoski ministrski predsednik Rouvier je izročil nemškemu poslaniku knezu Radolinu francoske predloge glede Maroka.

Novo švedsko ministrstvo.

Na Švedskem se je sestavilo novo koalicijsko ministrstvo. Ministrski predsednik je načelnik večine v švedski zbornici Lundeberg, minister za zunanje stvari pa grof Wachtmeister.

Pozdrav italijanskega kralja našemu cesarju.

Letos se vrše velike vojaške vaje na Južnem Tirolskem v bližini italijanske meje, h katerim pride tudi cesar Franc Jožef I.

Ob tej priliki pozdravi našega cesarja v imenu italijanskega kralja laški general Gobbo. To se zgodi zaradi uljudnosti, ker je sčasom izročil pozdrav našega cesarja laškemu kralju tudi neki avstrijski general, ki je bil pri italijanskih vojaških vajah v bližini avstrijske meje navzoč italijanski kralj.

Vaje nemške mornarice.

Berolin, 2. avgusta. Glavne vaje nemške mornarice se bodo vršile v prvi polovici septembra v Vzhodnem morju. Za gotovo se pričakuje, da se bo pri tej priliki srečalo nemško brodovje z angleškim kanalskim brodovjem, ki bo plule v Vzhodno morje.

Bela nevarnost.

Generalni guverner Indokine je došel na Francosko, da med drugim izpolnjuje pri vladi, da smejo Francozi prosto uvaževati v kraljestvo Siamsko opij. Za tem tiči namen, osvojiti si polagoma Siam, ki se bo sam pač težko ubranil francoskih vojakov. Francozi pač ne računajo z Japonci, ki že dalj časa grdo gledajo Francoze, in z Indokitajci samimi, ki so skrajno nezadovoljni z brutalnim francoskim gospodarstvom. Generalni guverner Indokine je sicer na nekem banketu v Marzillji dejal, da se Japoncev ni treba bati, pa se je zelo zmotil. Veliko vprašanje je, ali bodo azijski narodi sploh trpeli, da se sme uvažati opij in tako razširjati vpliv tujcev. V Aziji že govore o beli nevarnosti. Evropeci so po gledu Angležev jeli zastrupljati ljudi s prostim uvažanjem opija in azijski narodi imajo prav, če se ustavljajo takemu „kulturnemu“ delu.

Balkan.

V Monastiru prične izdajati italijanski list, ki bo zastopal politične in gospodarske koristi Italije. Turčija je že dovolila, da sme list izhajati.

Zemunski francoski list „Le Rayon“ trdi, da ima pismo rajnega avstro-ogrskega civilnega agenta dvornega svetnika Müllerja, ki dokazuje, da je Müller malo pred smrtjo postal — mohamedanec.

Katoliški misijoni na Japonskem.

Na Japonskem je pet katoliških misijonskih okrožij. Enega (v Sikotu) upravljajo španski dominikanci, štiri ostale: nadškofiji Tokio, škofije Nagasaki, Osaka in Hakodate pa francoski „Mission étrangères“. Statistika leta 1904. poroča: Nadškofija Tokio šteje 9178 katoličanov, 34 misijonarjev, 42 cerkva in kapelic, Nagasaki

41.458 katoličanov, 34 misijonarjev, 55 cerkva, Osaka 4000 katoličanov, Hakodate pa 4235 katoličanov, 23 misijonarjev in 31 cerkva.

Rusija.

Nezadovoljnost med kazaki. „Ruska korespondenca“ poroča iz Novočerskega, da ob Denu ni hotel nastopiti neki kazaki polk v pomoč policije proti preukuhom. Brzjavni ukaz vojnega ministra, naj se napravi red, je ostal brezuspešen. Tudi v Lodzu so kazaki nezadovoljni. Peltavski policijski načelnik je moral odpustiti dva kazaka, ker sta hujkala svoje tovariše.

Splošno stavko nameravajo proglasiti v Sosnovicah. Doseči hočejo, da priznajo upravne oblasti osemurni delavnik. V Rodolfovih tovarni že stavkajo.

Napad na ječo. V Revalu so napadli delavci poslopje, v katerem je preiskovalni zapor. Kazaki in policija so odbili napad.

Krvav boj med rudarji in kazaki je bil na novorosijskem kolodvoru. Delavci so hoteli preprečiti odhod nekega vlaka in niso na poziv odstranili tračnic, ki so jih položili na tir. Kazaki so zato pričeli streljati; več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Napad na vojaško stražo v Varšavi. Neznani storilci so streljali iz revolverjev na vojaško stražo ob vhodu na kraljev dvor. Vojak, ki je stal na straži, je ranjen, napadalcu se pobegnili.

Prijeti prekucuhi v Varšavi. „Czas“ poroča, da se je posrečilo varšavski policiji, prijeti osrednji odbor judovskega prekucijskega socialističkega lista „Zveza“. Vojaki in policisti so zasedli hišo in posrečilo se jim je, prijeti osem odbornikov.

Skrivnostna listina.

„Echo de Paris“ poroča iz Peterburga: Po razgovoru med nemškim cesarjem in ruskim carjem na „Severni zvezdi“ je poklical car admirala Birileva v jedilnico, kjer sta bila oba vladarja tri ure sama. Car je ukazal admiralu, naj podpiše polo papirja. Admiral je to storil in je pozneje rekel, da sta se poznala na pivniku odtisa podpisov obeh vladarjev. Iz tega sklepajo, da sta vladarja podpisala listino, katere vsebina pa Birilevu ni znana.

Izseljevanje.

Ameriške združene države objavljajo, da se je v prvi polovici letošnjega leta naselilo v Združenih državah 1.027.421 oseb. Največ oseb, namreč 275.693, se je naselilo iz Avstrije, katerim slede Italijani, Rusi in Angleži.

Topliške novice.

Odlikovanje. Tukajšnji farni cerkovnik Franc Gutman je prejel svetinjo za 40letno zvesto službovanje. V god sv. Ane, farne patrona, mu jo je župnik vpričo faranov izročil. Gutman že 43 let opravlja cerkovniško službo pri farni cerkvi sv. Ane ter je blizu in daleč znana oseba. Osem let je služil kot vojak pri ljubljanskem pešpolku ter se udeležil bojev l. 1859. na Laškem. Ni se sicer boril s sabljo in puško, ki jo je sploh samo enkrat sprožil, ko je bil pri „Recruten-Abteilung“, a mahal je vedno z regimentom kot godec. Že v mladosti je znal peti in gosti, zato so ga pri vojaki vtaknili h godbi. Pihal je na malo trompeto in se prav dobro izvežbal. Ko je l. 1862. prejel vojaško odhodnico, je takoj vstopil v službo kot cerkovnik pri farni v Toplicah, ki jo je poprej njegov oče Anton Gutman oskrboval. Rad je pa tudi še pozneje kot godec sodeloval v družbi z drugimi tovariši, kakor so bili stari Podlipec, podturnski Gerše itd., ter godel pri cerkvenih slavnostih in svatbah. Na stare dni je vse drugo opustil in se drži le cerkvenije. Čeravno se mu leta hrbet upognila, vendar točno in natančno opravlja svojo službo ter rad streže gg. duhovnikom, ki jih mnogo pozna, zlasti one, ki se hodijo kopat. Kot pravi Dolenjec je vedno veslega srca in rad katero zapoje, kedar ga pokličejo k čašici vina. Pripoveduje, kaj je vse doživel pri vojaki in pozneje kot cerkovnik pod raznimi gospodi duhovniki. Dobro govori nemški in laški jezik ter opravlja tudi službo mrliškega oglednika. — Odtel je 72 let, pa je še pri dobrem zdravju in spominu. Pravi, da bi rad še nekaj let pri cerkvi služil. Naj mu Bog njegovo željo izpolni.

Sezona. Zadnji čas se je nabralo precej toplicarjev, vendar ne toliko kot prejšnja leta v dobi počitnic in dopustov. Prišlo je pa mnogo duhovnikov: g. profesor Pančur iz Kopra, gg. dekana Trček iz Šmarja in Murovec iz Cirknega, župnika Slatinšek in Petek iz Koroške, naš rojak Bukovec iz Istre, župnik Šašel iz Šmarja pri Kopru, dalje p. Polak nemšk. vit. reda in Salezijanec p. Valjavec. Tekom tega tedna pride duh. svetnik Spendal iz Tržiča. Ravno sedaj je za kopanje najugodnejši čas,

ko vnanja temperatura potenje prav izdatno pospešuje. Velik uspeh kopeli je dosegel g. Rovšek iz Dolskega, ki je prišel ves trd in zvezan v Toplice. Voda mu je vzela skrnino iz udov in zdaj že prav dobro kora.

Nov župan. Novoizvoljeni občinski odbor je dne 31. jul. izvolil z 18 glasovi za župana g. Ivana Sitarja, kandidata kat. nar. stranke. Prejšnji župan je dobil 9 glasov, 2 nasprotna glasova sta bila razcepjena. Volivni boj je bil precej hud in nasprotna stranka je zadnje dni, zlasti 19. julija z vse močjo agitovala. Glavna ost agitacije je bila obrnjena proti g. Ivanu Sitarju, o katerem se je slutilo, da utegne zasedati županski stol. Vsakovrstne reči govorijo o njem, katere narekuje edinele zelena zavist. G. Ivan Sitar je nenavadno razumen in marljiv gospodar ter si čimdalje bolj pomaga naprej. To nekateri najbolj bodo. Imel je ves čas in povsod mnogo prijateljev, ko je pri vojaki služil in pozneje. Odkar je odločno stopil v tabor kat. nar. stranke in prijazno obdruje z duhovniki, se je začela gonja proti njemu. Upamo, da bo kot župan na svojem mestu in opravičil nade, ki jih stavijo nanj njegovi soimisljeniki. Posebno mu na srce privežemo, naj skrbi za nočni mir, ki ga toplicarji tako zelo pogrešajo. Mnogi pridejo bolni v Toplice ali vsled kopeli zbolijo. Radi bi po noči mirno počivali, a nemogoče je zaradi hruma in šundra po gostilnah, ki ne poznajo policijske ure. Toliko ozira bi vendar trebalo imeti do bolehnih gostov, da bi se jim ponočni mir privedel. Žabe, ki regljajo v jušici, se ne dajo odpraviti in gostje se jim nazadnje praviadijo, a vrišča in hrusča do dveh ali celo štirih po pol noči ne more nihče prenašati. Ponočnega miru, pa hladne vode — tega najbolj manjka na Toplicah.

Otvoritev „Narodnega Doma“ v Podgradu v Istri.

Kdor ve, s kakšnimi težavami se je morala boriti združna misel v gospodarsko zanemarjeni Istri, kdor ve, kolika treznost in požrtvovalnost je potrebna pri vodstvu združnih ustanov, vedel bo ceniti tudi moment, ki se približuje za „Podgradsko posojilnico in hranilnico“ s 27. dnem t. m.

27. dan avgusta bo za Podgrad in vso severno Istro slovesen dogodek. Posojilnica odpira svojo krasno stavbo po desetletju svojega obstanka. Nič ni izdalo vse ruvanje in besnenje naših narodnih nasprotnikov, nič predsodki nekaterih domačih omahljivcev. S ponosom zre sedanje starešinstvo na uspehe desetletnega obstanka te koristne ustanove. Globoko v slovenskem in hrvaškem narodu severne Istre tičijo korenine gospodarskega napredka in našemu kmetu je odleglo, ker mu ni treba obletati pragov raznih oderuhov in izsesovalcev, pri katerih je čestokrat zatajil svoje človeško dostojanstvo. Stavba „Narodnega Doma“ v Podgradu je prava narodno-gospodarska trdnjava severne Istre. Ona je simbol naše politične in gospodarske moči, a ob enem simbol harmonije in bratstva slovenskega in hrvaškega naroda v Istri.

V Podgradu delajo za to slavnost velike priprave. Podrobnosti se zvedo v kratkem. Pripravljalni odbor je mnenja, da slavnost ne sme biti lokalnega pomena, nego manifestacija energije naše Istre. Slavnost naj vlije vsem prisotnim v dušo zaupanje v zmago naše misli namesto pesimizma, vsled katerega postajamo nedelavni in mlačni.

Pripravljalni odbor pričakuje velike udeležbe; radi tega presi, naj se vsa društva, ki se mislijo udeležiti, prigrasijo odboru do 18. t. m. in naj ob enem naznanijo število oseb.

Za društva, ki pridejo morebiti iz Istre, Krasa in Trsta, bodo brezplačni vozovi na postaji Hrpelje-Kozina, a na postaji Trnovol-Bistrica za društva iz Liburnije in Kranjskega.

Prigrasijo naj se tudi posamezne osebe, da se bo vedelo pripraviti pravečasno potrebne vozove za več oseb skupaj. Natančen program objavi pred slavnostjo „Pripravljalni odbor“ za otvoritev „Narodnega Doma“ v Podgradu v Istri.

Stajerske novice.

Š Pročodrimovci. V mesecu juliju je v Mariboru prestopilo 54 oseb k protestantizmu. Od novega leta sem pa skupno 196 oseb. To delajo socialni demokratje in nemški nacionalci Katoliška cerkev ni druzega nič zgubila kot številke.

Š Shod slovenskih katoliških delavskih društev na Spod. Stajerskem in Koroškem. Za ta shod se je že javilo dvoje vrlih društev: 1. „Katoliško delavsko društvo v Puščavi“ in 2. „Slovensko kršč. socialno izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru.“ Prosimo ostala društva, da nam tudi hitro sporoče svojo udeležitev.

Š Enostranost c. kr. štajerske dež. vlade. 31. julija so se vršile

v Oplotnici obč. volitve že v tretjič. Zadnji obč. odbor je bil nemškutarski. Ko so bile prvič volitve, zmagali so Slovenci; nemškutarji so se pritožili in takoj je vlada volitve razveljavila. Ko so v drugič zopet Slovenci zmagali, je vlada zopet volitve razveljavila. Dne 31. julija pa so, ker so se ljudje že naveličali volitev, ker jih vlada vedno razveljavljala, če zmagajo Slovenci in vsled velikega pritiska nemčurjev in „ptujske giftna krote“, zmagali nemčurji. Prepričani smo pa, da vlada ne bo upoštevala naše pritožbe in zopet razveljavila volitve, ker so zmagali „deutschfreundliche“. — V Teharjih so imeli letos v zgodnji spomladi obč. volitve. Zmagali so Slovenci. A ker so se Nemci pritožili, vlada še sedaj ni potrdila volitev, ampak pusti še vedno vladati nemškutarskega župana. Slovenci so že večkrat zahtevali, da vlada hitro stvar uredi, a vlada se ne zmeni prav nič za slovenske zahteve. — V ptujski okrajni zastop so lansko leto zmagali posili nemški meščani. Slovenski kmetje so se pritožili pri upravnem sodišču, da je več nemčurjev neopravičeno volilo. Upravno sodišče je uvidelo lumparijo Nemcev in razveljavilo 7 nemških glasov. S tem bi prišel ptujski okrajni zastop v slovenske roke. Vlada je to videla in noče razpustiti po nemški lumpariji izvoljenega okr. zastopa ptujskega, ampak mirno gleda, kako si je pred kratkim ta okrajni zastop v plenarni seji izvolil okr. šolski svet. Vlada se prav nič ne zmeni za sklep upravnega sodišča. Tako je na Stajerskem. Nemška deželna vlada deluje popolnoma v smislu vsenemške politike. No, saj ni čuda! Vse nemško c. kr. uradništvo na Sp. Stajerskem odkrito in javno deluje v tem smislu. Dokaz zato so nam ta dejstva, ki smo jih tu navedli in pa izvolitev Vsenemca Wastijana, ki je bil le po odločni agitaciji c. kr. uradnikov izvoljen v državni zbor. Cas je, da naši poslanci stopijo pred vlado in odločno povedo taki vladi, da nismo na Nemškem, kjer nemški vladni kulturnosoci zatirajo na vse mogoče načine katoliške Poljake, ampak v Avstriji, ki ima na čelu „napisano“ enakopravnost vsem narodom!

Š „Südmarkhofu“ v St. Ilju se slabo godi. Sedaj ga je zopet zapustil najemnik. Najboljše bi bilo, da Nemci Slovenec to hišo prodajo, da jo pretvorijo v „Narodni dom“. Potem bo v hiši več življenja!

Š Dvojna mera. Okrajni zastop v Ljutomeru je votiral dve vsoti: za ustanovitev slovenske kmet šole in za ustanovitev meščanske šole. Ces. namestništvo je ta sklep razveljavilo. Okrajni zastop na Laškem je določil 200 K za nemški „Schulverein“, Slovenci so se pritožili, a ces. namestništvo tega sklepa ne razveljavi!

Š Nesrečni padec. Z nekega voza je Martin Kunšek v Golobinjaku tako nesrečno padel, da je bil takoj mrtev.

Š Osebnost. Davčni kontrolor g. Maks Koscher je iz Lierzna prestavljen v Celje.

Š V srce je zasadil nož v vasi Verače kovaški pomočnik Krumpah 45 let staremu posestniku Jugu. Jug je vrgel Krumpaha v jarek, kar je Krumpaha tako razjezilo, da je skočil za Jugom in mu za bodel nož v srce. Jug je bil takoj mrtev. Krumpah se je sam javil oblasti.

Š Od Sv. Lenarta v Slov. goricah se nam poroča, da so v nedeljo, dne 30. julija ustanovili Nemci in nemčurji svojo „foršuskaso“, v katero bodo vabili slovenske kmete. Toda našim kmetom je dobro znano, kako je pred par leti pod grabežljivimi rokami nemških goljufov propadla enaka „foršuskasa“ in koliko slovenskih kmetov, ki so takrat še verjeli Nemcem, je prišlo v nič. Rane še niso zaceljene. Zato pa kmetje, posestniki in vsi, ki imate denar, ne nosite ga Nemcem in njih lakajem, ampak v slovensko posojilnico, kjer še nikdo ni nič zgubil, in ker je posojilnica pod kontrolo „Zadrug zveze“ v Ljubljani, ki večkrat v letu pregleduje račune.

Š Slovenskim kmetom v okolici Maribora! Trgovec Soss na Tegetthoffovi ulici v Mariboru je dal zbrisati na svoji trgovini slovenski napis in napravil samonemški. Mož je s tem pokazal, da ne rabi več slovenskega denarja, ker ga ima zadosti. Toda to še ni dovolj. Njegov sotrudnik Leinschütz (Lajušič), ki je slovenskega rodu, se jako nespodobno obnaša proti slovenskim kmečkim odjemalcem. Zmerja jih: „Verfluchte windische Bagage“. Od moža se je naučila še žena njegova teh zabavljic, a je bila radi tega dne 19. julija obsojena na 80 kron kazni, ker je z istimi priimki z možem vred zmerjala slovenske sostanovalce v isti hiši. Sedaj pa, ker se jima zdi kazni visoka, hodita okoli strank in jih prosita odpuščanja, da bi te zanju prosile za znižanje kazni. Tako se tudi najstrastnejše posilince uže.

Š Nemci in Porcijunkula. Dne 1. t. m. je bila pri franciskanski cerkvi v

Mariboru Porcijunkula. Zagrizeni Nemci so postavili svoje šotore, tudi nemško nacionalni Gütz je priredil v svoji pivovarni godbo, da bi privabil slovenske krajecarje. Toda „gšeft“ ni bil prida. Jih že poznajo naši kmetje.

š Od divjih lovcev obstre-
ljen. Lovca posestnika gradu v Dornavi France Plochl in Jožef Kristanič sta te dni lovila divje love. Ko sta zapazila nekega divjega lovca sta se ločila, da bi ga obšla. Plochl se je divjemu lovcu vedno bolj bližal, kar ga lovec opazi in ustrelil vanj. Strel je Plochla zadel v roko ter ga težko ranil. Divji lovec je drugič pomeril, hoteč bolj zadeti, Plochl je pa zbežal in se skril v neki koruzi, kjer ga je dobil tovariš Kristanič. Divjega lovca so že prijeli v osebi posestnikovega sina Ignacija Veršiča iz Bukovice pri Ptuj.

Dnevne novice.

† Dvorni svetnik dr. Gregor
Krek. Včeraj zjutraj je umrl v Gradcu dvorni svetnik dr. Gregor Krek, star 65 let. Truplo njegovo pripeljejo v Ljubljano. Rajnik je bil rojen l. 1840., obiskoval je gimnazijo v Ljubljani, ter postal l. 1867. na graški univerzi privatni docent za slovanske jezike in slovstvo. S tem je postal učitelj slovenščine, ki jo je poprej od l. 1823. poučeval na graški univerzi Koloman Kvas. L. 1871 je bil Krek imenovan za izvanrednega učitelja slovanske filologije. Redni profesor je postal l. 1874., l. 1877/78 je bil dekan filozofske fakultete. Nekaj let sem pa je živel v Ljubljani v pokoju. V tem času je bil izvoljen v občinski svet ljubljanski in postal tudi član mestnega šolskega sveta. Nadalje je bil zunanji član češke cesarja Franca Jožefa akademije znanosti, slovstva in umetnosti v Pragi ter dopisujoči član jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Dr. Krek je znan tudi kot pisatelj in pesnik. Pred dvema tedni se ga prepeljali, kakor smo poročali, v Gradec na sanatorij. A na njegovo ozdravljenje ni bilo misliti. N. p. v m.!

Neki obscurni Y., ki si ne upa na dan s svojim pravim imenom, brez najmanjšega dokaza v „Slov Narodu“ pogreva Haecklove trditve, ki jih je prepisal iz „Kampf um den Entwicklungsged.“ in celo laži Hoensbroecheve, ki ga ni upošteval noben znanstvenik zgodovinar razun liberalnih redaktev. Mi nismo nobenih citatov falzificirali, ker Haeckel proti Wasmannovim mislim ni zares navel nobenih protidokazov, ampak suponira monizem kot edino pravi. Kaj pa Haeckel razume o Spinozovem monizmu, je razjasnil Paulsen. Y. je pozabil, da smo v našem listu še pred kratkim v nekem feljtonu pokazali na pot, ki so jo ubrali odlični apologete, kako izogniti se konfliktu med vero in vero, ko smo pisali o principu razvoja, ki ga je v temelju označil že sveti Avgustin in Akvinez. — Y. pa naj prebere preje Wasmanna, potem pa dotična mesta po kršč. modroslovcih, potem naj se pa zopet oglasi. Sicer pa kaže njegov članek, da je decela diletant. Skof Bonomelli je odločen zagovornik teistiškega in dualistiškega naziranja, Y. je o njem izvedel po kakih lib. brošurah. Naj si ogleda Bonomellijevo apologetiko. Anonymus je velika duševna reva, kakor je videti iz njegovega referata.

Izginil je iz Kranja bivši od-
govorni urednik „Gorenjca“ in pomožni uradnik pri notarju Slambergerju, Gašper Eržen. Napravil je, kakor se govori, več sleparstev s ponarejenimi listinami. Zadnji večer je opeharil še mestno hranilnico v Radovljici za par tisočakov. — Sodijo, da jo je pebrisal v Ameriko, pustivši v Kranju soprego in dvoje otrok. Naprednjaki so ga visoko čislali in štulili v vsa društva, ker je bil na dobrem glasu v „Narodni tiskarni“.

Nova maša. To nedeljo obhaja ob 9. uri zjutraj g. N i k o J a m š e k, bogoslovec IV. letnika iz Maribora svoje prvo sveto mašo pri sv. Petru v Ljubljani.

Zakaj je moral odstopiti
Spadoni? Laški obč. svetnik Spadoni je moral izstopiti iz laškega političnega društva „Patria“ iz sledečih razlogov: Bil je intimen prijatelj znanega Bonicciolija, ki je izdal afero bomb. Neodrešenec, poštenjak Spadoni se je hotel maščevati nad svojim drugom, dr. Venezianom zaradi osebnega sovraštva in ga je hotel zaplesti v afero bomb s tem, da je nagovarjal Bo-

n i c i o l i j a, naj celo stvar izda policiji. Izdajalcu so sedaj dali zaslužen brc. Tako „Sole“. Pač lepi bratci ti tržaški obč. svetniki, ki snujejo komplete, potem pa izdajajo eden drugega!

— Vseslovanski gledališni
shod. Zatriranje Poljakov na Ruskem je sedaj nekoliko nehalo tudi v gledališčih; vlada je celo dovolila, da bi se poljsko gledališče po štiridesetletnem izgnanstvu vrnilo na Litvo in Ukrajino. Hvaležen za to in navdušen po velikih uspehih svojega društva v Kijevu izdal je ravnatelj poljskega gledališča v Lvovu, g. Pawlikowski, geslo vseslovanskega gledališnega shoda. Hoče, da bi bil sklican v Kijevu, „kjer se stika kultura treh največjih narodov slovanskih, ruskega, poljskega in maloruskega“. Predlaga, da bi vsi slovanski narodi z izbranimi društvi in z izbranimi igrami tekmovali na shodu v Kijevu za vzajemno izpoznanje in priznanje. Ruski listi spremljajo to misel z nekoliko dvomi, ali niso jo absolutno zavrgli.

— Stiridesetletnico mašni-
štva bodo obhajali na Brezjah 7. avgusta zvečer in 8. avgusta zjutraj leta 1865. oziroma 1864. posvečeni duhovni sošolci.

— Tržaški Slovenci imajo 12 t. m. posvetovanje, kako se udeležiti Prešernove slavnosti v Ljubljani. Sestavili bodo odbor za organizacijo izleta.

— Avstralska jabolka. Letošnje leto so po velikih mestih na prodaj tudi že jabolka iz Avstralije. Dosedaj so se dobivala tu in tam jabolka iz Amerike, letos se pa začeli že iz Avstralije vpeljati jabolka. Ta sad je tam že zrel. Kakor se sliši, so jabolka lepa in dobra. Eno jabolko stane po 30 do 60 h na Dunaju in se prodaja pod imenom „Munroes favorite“. Jabolka so precej velika, po eni strani rumena, po drugi pa svetlo-rdeča.

— Sumljiva smrt deklice. Dne 27. m. m. umrla je v Biljah 8 mesecev stara deklica Elizabeta Perič, od Florjana in Alojzije Perič. Toda o smrti deklice govorilo se je marsikaj in nje mati je sama pravila, da je oče deklico črtil, ker je sumil, da je ta hči koga drugega. Da je hčerko res črtil, pričalo je dejstvo, da je svoji ženi strogo prepovedal, da jo zdravi, ako je bolna in tako je nekega večera zapodil iz hiše ženo in hčerko. Med tem časom je Perič vedno izražal željo, da bi hčerka umrla ter komaj pričakoval nje smrt. Ko je deklica 27. m. m. umrla in je je prišel ogledalec ogledovalec mrličev Avgust Prinčič, se je ta izrazil, da ni deklica umrla naravne smrti, ampak ker jo je oče mučil in pretepal. Radi tega podala se je v soboto v Bilje komisija, obstoječa iz dr. Schniderja, enega diurnista ter dveh zdravnikov, da preišče vso stvar.

— Poštna vest. Razpisuje se mesto odpravnika pri o. kr. poštarni in brzojavnem uradu (III/5) v Hotedršici (politični okraj Logatec) proti pogodbi in kavciji 400 kron. Letna plača 500 kron; letna plača za oskrbovanje brzojavne službe 100 kron; uradni pavšal 125 kron in letni pavšal 140 kron za lokalno dostavljanje poštinih pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

— Slavnosti 300letnice Ma-
rijinih družb se udeležijo dalje: 60. Mladeniška družba v Semiču; 61. Mladeniška družba v Metliki; 62. Mladeniška družba v Ajdovcu pri Žužemberku; 63. Mladeniška družba v Železnikih; 64. Mladeniška družba v Studenem; 65. Mladeniška družba v Lešah; 66. Dekliška družba v Studenem; 67. Dekliška družba v Lešah. — Pripomnimo še, da je najskrajnejši rok za priglasitve do 10. avgusta, toda za one, ki se udeležijo obeda, treba istočasno poslati dotični znesek, ker se poznejšim priglasiencem nikakor ne bo moglo preskrbeti kosila.

— Na Velehradu. Sijajno se je vršil danes, 1. avgusta občni zbor „Apostolata sv. Cirila in Metoda“. Poleg krasnih čeških govorov smo slišali pozdrave slovenske, hrvaške iz Bosne in banovine, poljske, rusinske, slovaške iz Ogrske in Amerike. Vsi zborovavci so bili prešinjeni duha sv. bratov Cirila in Metoda. Zastopana je bila na zboru tudi „Straža“ z Dunaja in akad. društvo „Danica“.

— Samoumor ženske. V Ukvah na Koroškem se je obesila 37 let stara gozdarjeva vdova Doroteja Wedam. Zapustila je troje nepreskrbljenih otrok.

— Na vajah si je zlomil nogo
poveljnik 3. bataljona 97. pešpolka, major Jožef Zoppetti na potu iz Trsta v Sežano. — Odpeljali so ga v tržaško vojaško bolnišnico.

— Na tržaškem tramvaju se vozi mesečno nad pol milijona ljudi.

— Iz Višnje gore in okolice. Strela. Dne 22. julija je udarila strela v hlev in v pod v Dragi po domače pri Lahovci. Pogorelo je vse do tal. Zgorelo je tudi več sto stotov mrve. — Z gradbo nove šole se je pričelo dne 24. julija. Dosedaj gre še bolj počasi, pa bo že šlo,

ker mora biti zgradba do 1. oktobra pod streho. Prevzel je zgradbo Franc Weillgoni deset odstotkov pod proračunjeno ceno.

— Proti muham. Najboljše in najcenejše sredstvo proti muham je sak, s katerim se love po hlevih. V kmetijski šoli na Grmu se poslužujejo tega sredstva z najboljšim uspehom. Proti mraku, ko se usedajo muhe na strop, se v par minutah vjame neverjetno veliko te nadležne golazni. Sak mora imeti 1½ metra obsega in biti 1 meter globok in spodaj špičast. Vjete muhe je popariti na ta način, da se spodnji del saka, ki je špičast in kjer se muhe zbirajo v kepo, potisne v škafo vrčče vode.

— Zadavljena. Proti večeru dne 1. avgusta je peljal Pavel Voljkar iz Zgor. Tuhinja voz pšenice domov. Sel je pred živino. Za vozom pa sta nesli njegovi hčerki zravnano vrvo, jo potem privezali za voz, je odvijali, kar se pri majhni češplji 6 in polletna Ivanka tako nesrečno zamota z vrvo za vrat, da je bila v trenutku zadavljena. Ubogi starši!

— Prosi se one gospode, kateri hranijo iz svojih šolskih let knjigo: Pokorny Erjavec „Zivalstvo“, katera je med tem v knjigotrstvu pošla, da je blagovolijo prepustiti gojencem knezoškofijskih zavodov. Knjige naj se blage volje doposljlajo „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani, katera plača prejete izvide, če treba, tudi nad prvotno ceno.

— Telefon bodo pocenili na
Ogrskem. In v Avstriji?

— Nova bolezen. Iz Trsta poročajo: Kakor na Reki, tako se je tudi tu pojavila neka sumljiva bolezen, ki zahteva svoje žrtve. Tri hčere nekega paznika v starem mestu so naglo obbolele pod raznimi znaki in vse tri so umrle za isto boleznijo. Potem sta obboleli dve teti umrlih deklic, njihova četrta sestra in ena deklica v sosedstvu. Vse so takoj oddali v bolnišnico v ločen prostor ter odredili najstrožje odredbe, da se bolezen ne razširja.

— Glagolica. Spljetsko „Naše Jedinstvo“ piše, da se zopet razširjajo vesti, da se glagolica uvede v vse cerkve, v katerih je bila v navadi sto let nazaj.

— Kornij poveljnik general Succovaty je došel v Gorico, da nadzoruje vojaško vajo med deželnimi brambovci in pehoto.

— V Soči je utonil Franc Brankovič iz Crnice, ko se je blizu Solkana kopal.

— Žena mučenica. Lep zakonski mož je Karel Kreiner v Trstu. Kreiner je železničar na južnem kolodvoru. Policijski stražniki so v ulici Belvedere zapazili, da ima Kreiner vso roko onesnaženo s krvjo. Ko so ga izpraševali, kaj je počenjal, se je zelo neumno izgovarjal. Zato so stvar preiskali in prišli naposled na to, da Kreiner svojo ženo vedno pretepa do krvi. Zverinskega moža so zaprli.

— Sodalitas starološke de-
kanije ima svoj sestanek na Prtevču v ponedeljek ob pol 11. uri dopoldne namesto v sredo. Dne 24. t. m. ima pameščni shod v Poljanah ob 10. uri.

— Solska vest. Provizorična učiteljica gdč. Marija Znanc v Ribnici je imenovana za definitivno učiteljico v Doberniku.

— Ogenj na Črnučah je bil delo berača Antona Merčuna, katerega so že prijeli in izrečili sodišču.

— Ukradel je posestniku Janezu Mirtu na Gorenjem Pijavskem pri Krškem neki človek, ki se je izdajal za vinskega trgovca 450 K.

— Dva cigana pomagala ne-
kemu vojaku k begu. V goriške sedniške zapore so prignali dva cigana, Hudoroviča, ker sta baje pomagala nekemu vojaku, ko je dezertiral.

Ljubljanske novice.

Ij Petdesetnica katoliškega
društva rokodelskih pomo-
nikov v Ljubljani. Vspored koncerta društvenega pevskega zbora in ljubljanske društvene godbe. V soboto, 5. avgusta, ob 8. uri zvečer („Rokodelski dom“, Komenskega ulice, št. 12): Društvena pesem, zbor. H. Sattner: Za dom med bojni grom, zbor. B. Ipavec: Savska, zbor. F. Juvanec: Pastir, zbor s tenor in bariton solo (soli pojeta gg. F. Globelnik in J. Herman). D. Jenko: Na moru, zbor. — Dr. Dvořak: „Slovanski plesi“, koračnica. Suppe: „Slavnostna“ ouvertura. Schmidt: „Spominski listi“, valček. Gerwais: „Slovenske pesmi“, potpourri. Zajc: Predigra k operi „Zrinski“. Smetana: „Prodana nevesta“ (sektet). Balfé: Duet iz opere „Ciganka“. Aletter: „Rococo“, Morcean graciense a la Gavotte. — Slavnostno zborovanje v dvorani „Staroga strelišča“. V nedeljo, 6. avgusta, ob 12. uri: 1. * * * Društvena pesem, zbor — pojo vsa društva. 2. F. Ferjancič: Slavnostna kantata, zbor s tenor in

bariton solo. (Soli pojeta gg. L. Bajde in J. Herman.) — 1. Ljudska veselica s petjem in godbo. V nedeljo, 6. avgusta, ob 5. uri popoldne (na vrtu „Rokodelskega doma“; vhod: Komenskega ulice št. 12 in sv. Petra cesta št. 27). 1. Društvena pesem, zbor. 2. F. S. Vilhar: Na vrelu Bosne, zbor z bas solo (poje g. R. Bukšek). 3. B. Ipavec: Kdo je mar? veliki zbor s tenor in bariton solo ter spremljevanjem orkestra (soli pojeta gg. F. Globelnik in R. Bukšek). 4. K. Bendl: Svoji k svojim, zbor — pojo vsa društva. Godba: Fučik: „Triglav“, koračnica. 2. Zajc: „Carovnica iz Beisy“, ouvertura. 3. Kovačik: „Na bregu Radbusy“, valček. 4. Kubišta: „Slovenske pesmi“, potpourri. 5. Reiterer: Pfeif Lied a. d. Optt. „Frühlingsluft“. 6. Meyerbeer: „Hugenotten“, potpourri. O d m o r. 7. Leqq: „Mali vojvoda“, ouvertura. 8. Dvořak: „Moldauklänge“, valček. 9. Komzak: „Vesele koračnice“, potpourri. 10. Schubert: „Podoknica“. 11. * * *: „Hoffmanns Erzählungen“, potpourri. 12. Eilenberg: „Petersburger Schlittenfahrt“, Gallop. — Pevske zборе vodi g. P. Gorjup, „Društvena godba“ igra pod vodstvom g. J. Poula. Vstopnina h koncertu in za ljudsko veselico po 40 v.

Umrla je Marjeta Zatlar, gostija. — V bolnici je umrla Marica Zorova.

Ij Imenovan je računski revident gosp. Alojzij Verderber za računskega svetnika pri deželni vladi v Ljubljani.

Ij Prememba posesti. Gosp. Primož Casserman krojaški mojster v Ljubljani, je kupil od g. Matije Perneta hišo št. 3 v Židovskih ulicah za dogovorjeno ceno v znesku 28500 K.

Ij Obsojeni agent. Ivan Hiti, agent iz Ljubljane, baranta s kapelicami z godbo. Avgusta meseca lanskega leta je Hiti oguljufal Ferd. Winklerja iz Lokev na Goriškem za neki avtomat s tem, da mu ga je prodal za 42 K, vreden je bil pa samo 12 K. Opeharil je tudi neko Brglez iz Dobrunj za neko pedobo, ki jo je od Hiteja naročila za 4 K. Tudi druge stranke je goljufal s tem, da ko so stranke naročile podobe z godbo, so dobile podobe brez iste. Na ta način so bile razne stranke znatno oškodovane. Ivan Hiti je bil obsojen na 14 dni zapora z dvema postoma.

Ij Delavski shod se vrši jutri v petek ob 7 zvečer v prostorih „Slov. kršč. soc. zveze“. Na shodu govori gosp. phil. Robida.

Ij Mesto venca na krsto pokojne matere g. Leskoviča, podaril je gosp. Josip Jeglič, škofjski upravitelj, Vincencijevi družbi sv. Petra v Ljubljani znesek 10 kron, za katero darilo izreka se g. darovatelju najskrajnejša zahvala.

Ij Tatvina. Pred nekaj dnevi je ukradla služkinja A. G. iz Saleža pri Sežani svoji prijateljici Mariji Vagajevi 29 kron obleke in pobeignila. Včeraj jo je policija zasačila in jo aretovala.

Ij Ponesrečilo se mu je. Dne 26. julija je prišel neki nepoznan človek v predajalnico delikatnega trgovca g. Buzzolinija in si nabral več blaga. Nato je zahteval račun, češ, da ga bode doma pokazal, po blago bode prišel pozneje in ga plačal. G. Buzzolini mu je izgotovil račun, nakar je tujec z njim odšel. Tujec je potem ta račun z neko kemično rečjo izbrisal, samo Buzzolinijev podpis je pustil. Na to je napisal na listek, naj se dá temu tujcu knjig, kakršnih zahteva, račun naj se pošlje njemu (Buzzoliniju). S tem listom je prišel potem tujec v papirno trgovino g. Igliča na Mestnem trgu in zahteval raznih knjig Igliča, kateremu se je stvar zdela malo sumljiva, je natihoma odšel iz prodajalne in stopil k Buzzoliniju se poprašat, kaj je na stvari. Seveda je tam izvedel, da Buzzolini ni nikogar poslal po knjige. G. Iglič si je mislil, „Sedaj pa imam tička“, ko je pa stopil v prodajalnico je videl, da tujca ni več tam. Domači so gosp. Igliču povedali, da je šel tujec Buzzoliniju vprašat za koliko, da sme knjig vzeti. Prefrigani tujec je bil najbrže Igliča opazil, ko je šel iz prodajalne in se s tem izgovorom izvil iz preteče nesreče.

Ij Nevaren gost. Vincenc Zima, pečarski pomočnik, je dne 19. julija natakari Fr. Anžler pri „Crnem orlu“ v Gospodskih ulicah s silo vzel iz žepa 4 krone gotovine ter povrhu še zlomil gostilničarki srebrni nož, vreden 3 K 60 h. Dne 23. julija je pa zvalil natakari Fr. Hauptman v Cerkvinih ulicah zlat prstan, nadalje mu je dala srebrno uro, vredne 17 kron, da naj jo nese v popravilo. Zima je pa uro prodal za 5 kron, prstan ji je pa odnesel. Sodišče ga je obsodilo na deset dni zapora.

Ij 2500 kron izgubil in po-
vrh še obsojen. Josipu Golevščeku, trgovcu iz Gorice, je bilo baje dne 30. junija ukradenih 2500 kron v stanovanju v Vodnikovih hiši v Koroških ulicah. Pri tej priliki je obdolžil vratarja Iv. Cerarja na južnem kolodvoru, da mu je ta denar ukradel, ker je imel samo on prost vhod v njegovo sobo. Ivan Cerar je bil dne 1. ju-

lija aretovan in izročen deželnemu sodišču. Bil je 17 dni v preiskavi in potem izpuščen radi pomanjkanja dokazov. To je dalo povod, da je vložil Cerar tožbo proti Golevščeku radi žaljenja časti, ker ga je pekrivem obdelal hudodelstva tatvine. Josip Golevšek je bil obsojen na deset dni zapora, katera kazni se izpremeni v 100 kren denarne globe.

Ij Neumna šala. Krojaški vajenec Ivan Vívoda se je dne 29. t. mes. kopal na „Pasjem bredu“ v Gradašici. Tu sta prišla tudi mizarska vajenca Martin Kováčič in Rudolf Kreč, ki sta Vívodo prijela in ga vrgla v najgloblje vodo. Vívoda ni znal plavati in se je vsled tega začel potapljati. Utonil bi bil gotovo, ko bi tega ne bil opazil črevljar Anton Tomšič, ki ga je potegnil iz vode.

Razne stvari.

Najnovejše.

Zenski doktorjina klinika h. Proforski zbor medicinskega oddelka v Krakovu je sklenil zagovarjati misel, naj bodo zdravnice kot asistentije na klinikah.

Velikanski požar. Iz Budimpešte poročajo, da je v Bartfeldu pogorelo 142 hiš. Vsled suše je nedostajalo vode za gašenje.

Drugi dan pe poroki je ženo umoril. Posestnika Nikolaja Kostana v Aradu so aretirali. Dolže ga, da je umoril svojo ženo. Oženil se je pred petimi leti. Dva dni po poroki je njegova žena nenadoma umrla. Sedaj je prišlo na dan, da je svojo ženo zadavil. Mož je že priznal zločin.

Uničeni bankovci. Starih bankovcev po 5 gld. so sežgali do konca julija v vrednosti 109,539.675 gld., onih po 50 gld. pa v vrednosti 1,123.150 gld.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. avgusta. V „Slovanski korrespondenci“ piše voditelj čeških radikalcev, dr. Baxa, o prihodnjih volitvah na Češkem, da če ne bodo žrtvovali Mladočehi nekaj svojih oseb, bodo vsa dotična poslaniška mesta zanje izgubljena. Gotovo je, da bo pri prihodnjih državnozbornih volitvah prodrli radikalna struja, a oslabljeni bodo pristaži zmernih strank.

Budimpešta, 3. avgusta. Konferenca liberalnih poslancev bo trajala 5 do 6 dni. Iz dosedanjih razprav je skoro gotovo, da bodo navzoči liberalni poslanci proglasili razpust liberalne stranke, dajoči vsakemu svobodo, da se pridruži brez kake obveze kakoli opozicijski stranki ali pa ostane izven stranke.

Budimpešta, 3. avgusta. Vsi listi komentirajo predstojajoči morebitni razpust liberalne stranke. „Budap. Hírlap“ piše: Po dolgotrajni agoniji liberalna stranka se končno vdaja narodovi volji in prestale bo najstarejše politično združenje, ki je domovini napravilo več slabega nego dobrega. Nadejamo se, da bo s tem prestal tudi sistem korupcije, servilizma in nepetizma. — „Pesti Naplo“ pravi: Domovina more sedaj svobodno dihati. Težko breme, ki jo je tiščalo, ne eksistira več.

Budimpešta, 3. avgusta. Hieronymi poizkuša ustanoviti nekako „srednjo stranko“, ki bi zastopala liberalna načela.

Rim, 3. avgusta. Velilni boj za provincialne zbornice in mestne zastope na Italijanskem je skoraj povsod zmagonosen za katoličane. V Benetkah, na starodavnem trgu sv. Marka je pred palačo patriarha nešteta množica proslavljala zmago. Mir se ni kalil. V Romanji tudi zmagujejo konservativci, tako v Sant'Angelo, Sanvignanu, Meldoli, Ferrari. V Mercato Saraceno so zmagali združeni katoličani in neodvisni demokratje. V Sarnicu je bil izvoljen za deželnega svetovalca duhovnik Bortolotti, urednik lista „Eco di Bergamo“. V Cataniji so „popolari“ dosegli večino z nasiljem, več duhovnikov so napadli in pretepli. Tudi v Piemontu zmagujejo katoličani. Vlada je nepristranska in postopa z vzorno korektnostjo.

Peterburg, 3. avgusta. V včerajšnji seji ruskega ministrskega sveta je govoril dosednji nasprotnik reform grof Ignatijev za obširne in hitre reforme. Navedel je dejstva, ki so bila doslej carju neznana. Ko je končal, je car takoj zaključil debato. — Ministrski svet je sprejel

prvi del reformnega načrta brez debate.

Varšava, 3. avgusta. Blizu postaje Jaktorov je bila položena bomba, da razstrelili vlak, v katerem se je vozil orožniški poveljnik Karnakovski. Neki Ziemek je to preprečil in bombo izročil policiji. Izgredniki so na to Zioneke ubili.

Varšava, 3. avgusta. Da se zatre teroristiška agitacija je v 200 poljskih krajih na Ruskem proglašeno obsedno stanje.

London, 3. avgusta. „Times“ priobčuje, da je angleška vlada obvestila Nemčijo, da bo njeno brodovje prišlo v Severno morje. Nemčija je odgovorila, da je bo gostoljubno sprejela. Duhovi so se začeli pomirjevati.

Pariz, 3. avgusta. „Gaulois“ poroča, da je Nemčija diplomatskim potom protestirala pri francoski vladi proti temu, da toliko francoskih časnikov, ki so na dopustu, poseča Alzacijo-Lotarinško.

New York, 3. avgusta. Ob 11. uri dopoldne je dospel semkaj na parniku „Kaiser Wilhelm der Grosse“ ruski mirovni pooblaščenec Witte.

Szatmar Nemeti, 3. avg. Oge nj povzročen od utrinkov iz lokomotive, je uničil 700 juter gozda.

Inomost, 3. avgusta. Velikanski vihar je napravil na poljih v inomoški okolici ogromno škodo.

Atene, 3. avgusta. Iz Seresa poročajo, da so se spoprijele grške in bolgarske čete. Bolgari so ubili v Starcevem 5 Grkov.

Madrid, 3. avgusta. Nad Salamanko se je utrgal oblak. Škoda je v mestu in okolici velikanska.

New York, 3. avgusta. Svetnik tukajšnjega avstro-ogrškega poslanstva baron Giskra je imenovan za poslanika v Pekinu.

Bazel, 3. avg. Sionistiški kongres je sklenil, da se vdovi pokojnega dr. Herzla dá vsako leto 4000 frankov. — Končno je sklenil, da v Palestini ne kupuje zemlje, dokler ni osigurana avtonomija židovske kolonije.

Stockholm, 3. avgusta. Danes je bilo zaključeno izredno zasedanje švedskega parlamenta.

Atene, 3. avgusta. Bolgarska vstaška četa je v selu Rade ubila nekaj Grkov. V selu Sartovu je ubila pet grških odličnjakov, v selu Ravnovice je ubila brate Muševdže.

Carigrad, 3. avgusta. Turški general poroča iz Jemena, da so vojaki pri Beilul - Mekdi porazili vstaše in jim prizadeli težke izgube.

Carigrad, 3. avgusta. Ker je pretekel rok, v katerem naj bi se udali vstaši, brez uspeha, so proglasili generalni konzuli združenih velevlasti preki sod na Kreti.

Berolin, 3. avgusta. V Carigradu so zaprli nekega sultanovega dvorjana, katerega dolže, da je v zvezi z napadom na sultana.

Tržna poročila

od dne 2 avgusta 1905.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 15.98 do 16.—; rž za okt. K 12.88, do K 12.90; oves za okt. K 11.52 do 11.64; koruza za avg. K 15.86 do 15.88.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Gospodarske zadruga na Češnjici“
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
kateri se bode vršil

v nedeljo, dne 20. avgusta, ob 4. uri popoldne
v prostorih gospodarske zadruga.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Izprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vršil se bo ob 5. uri na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število udeležencev.

Načelstvo.

Pregloboko užaljen naznanjam v svojem in v imenu svojih bratov in sestre vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretežno vest, da je danes ob 8. uri dopoldne naša prisrčno ljubljena

mati

po kratki, a strašno mučni boleznici v 72. letu svoje starosti sladko v Gospodu zaspala. Nepozabna rajnica priporoča se v blag spomin in molitev.

Sela pri Šumbergu, 2. avg. 1905.

Josip Kos,
župnik.

1548

Marljivo prodajalko

z nekoliko prakse, zmožno obeh jezikov z dobrimi izpričevali

išče 1532 3-2

tvrdka Jos. Schumi
Ljubljana, Gradišče.

Hlapec

trezen ter uren in vešč slov. in nem. jezika se sprejme takoj. Plača 10 do 12 gld mesečno.

Ign. Paar, tovarniški restavrater
1539 3-2 Jesenice - Fužine.

Restavracija „Narod. doma“ v Mariboru

se dá na račun vestnemu natakarku.

Služba se nastopi dné 31. septembra 1905. Prednost imajo oženjeni, katerih žena je dobra kuharica.

Ponudbe na: Ante Kocjan, restavrater v Narodnem domu, Maribor. 1537 1-1

Otroški voziček

malo rabljen se ceno proda.

1547 Poizve se v Strelških ulicah 12, I. nadstr.

Trgovski pomočnik

1546 5-1 mešane stroke

želi svojo službo premeniti kam na deželo.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Oklic.

Hiša umrle Mete Perše v Novem mestu pripravna za vsako obrt z vrtom in gozdom ul. št. 142 kat. občine Novomesto prodala se bode v smislu sklepa c. kr. okrajnega sodišča 16./III. 1905 A 51/5/5

na prostovoljni dražbi

18. avgusta 1905 od 10. do 12. ure dopoldne

v notarski pisarni v Novem mestu, kjer so tudi pogoji na ogled.

Rudolfovo, dné 1. avgusta 1905.

1544 1-1

Dr. Albin Poznik, c. kr. notar, sod. poverjenik.

Velecenjene gospodinje!
Zahtevajte pri nakupovanju makaron in nudelnov Vam v korist edino le spodaj označene.

1045 26-12

OVARNA
STENIN
ED. ZELENKA
LJUBLJANA
LJUBLJANSKE TESTENINE
pripoznano najboljše!